

Уилям Хоуп Ходжсън

КОРАБОКРУШЕНЦИТЕ ОТ „ГЛЕН КАРИГ“

София, 2019

WILLIAM HOPE HODGSON

THE BOATS OF THE "GLEN CARRIG"

© Издателство „Изток-Запад“, 2019

Всички права на български език запазени. Нито една част от тази книга не може да бъде възпроизвеждана или предавана под каквато и да е форма и по какъвто и да било начин без изричното съгласие на издателство „Изток-Запад“.

© Атанас Парушев, превод, 2019

© Деница Трифонова, оформление на корицата, 2019

ISBN 978-619-01-0484-1

Уилям Хоуп Ходжсън

КОРАБОКРУШЕНИЦИТЕ
ОТ
„ГЛЕН КЪРИГ“

Отговорен редактор
Иван Атанасов

Превод от английски
Атанас Парушев

СЪДЪРЖАНИЕ

I. Страната на самотата	11
II. Корабът наред рекичката	17
III. Тършуващото нещо	23
IV. Двете лица	31
V. Голямата буря	39
VI. Задръстеното от водорасли море	47
VII. Островът сред водораслите	57
VIII. Шумовете в долината	65
IX. Какво се случи привечер	73
X. Светлината сред водораслите	81
XI. Сигналите от кораба	89
XII. Майсторенето на големия лък	97
XIII. Водораслените хора	107
XIV. Общуване	117
XV. На борда на кораба	129
XVI. Свободни	141
XVII. Как се прибрахме у дома	153

КОРАБОКРУШЕНИЦИТЕ ОТ „ГЛЕН КЯРИГ“

Разказ за техните приключения из странните краища на Земята, случили се след потъването на добрия кораб „Глен Кариг“ поради сблъсъка му с подводна скала някъде в южните морета. Дословно предаден по историята, разказана през 1757 г. от Джон Уинтърстроу, джент¹, на неговия син Джеймс Уинтърстроу и прилежно и четивно записана от същия.

---

¹ Съкратено от джентълмен; тук обаче се има предвид по-старото значение на термина „джентълмен“, а именно – дребен благородник или земевладелец.

MADRE MIA¹

Нека казват, че не си ти вече млада,
ала за мен бе вчера младостта –
отминал ден, за който още
ме навестяват сънищата нощем.
О, как годините покриват без пощада
с наметката на своята сивота,
а даже с тях не си ти остаряла;
как би могла! Косата ти опитва
да не загуби славната си тъмнина.
Лицето ти едва е набраздено. Без следа
е тихият му мир. Със златото огряло
вечерта, когато ветровете стихват,
оухотворен ликът ти е – като молитва.²

---

¹ Майко моя! (исп.).

² Романите на Ходжсън често започват със стихотворения на автора, които играят ролята на посвещения. Тук образът на майката може да възплава както родната майка на писателя, така и Англия. Стихотворението е в превод на Явор Цанев.

СТРАНАТА НА САМОТАТА

Пет дни бяха изминали, откакто се качихме по лодките. През това време не открихме никаква суша. Тогава, на сутринта на шестия ден, боцманът, който командваше спасителната лодка, извика, че вижда нещо в далечината откъм левия борт, което би могло да е твърда земя. Но това петно беше толкова ниско, че съвсем спокойно можеше да е както суша, така и утринен облак. Въпреки съмненията си, ние загребахме изтощено в посока на обекта, тъй като в сърцата ни се бе зародила надежда. След около час се уверихме, че наистина става дума за твърда земя.

Малко по-късно, може би един час след пладне, успяхме да се доближим достатъчно, за да разберем на що за суша сме попаднали. Това беше една противно плоска земя; пустош, каквато не бих могъл и да си представя. Тук-там се виждаха групи от чудати растения. Дали бяха дървета или храсти, не можех да кажа. В едно съм сигурен обаче: никога преди не бях попадал на нещо подобно.

Толкова успях да видя, докато плавахме около брега в търсене на подходящо място, откъдето да изследваме вътрешността на тази земя. Доста време мина, докато открием такова, но най-сетне късметът ни се усмихна – съзряхме малка рекичка с тинести брегове. По-късно разбрахме, че всъщност сме попаднали на устието на голяма река, но за нас това си остана рекичка. Оттук поехме с неголяма скорост нагоре по течението. По пътя оглеждахме бреговете в търсене на подходящо място, където да пуснем котва. Не сполучихме в това начинание – цялото крайбрежие бе покрито с отвратителна кал, която изобщо не ни окуражаваше да скочим на земята.

След като бяхме плавали около миля по реката, попаднахме за пръв път на едно от онези растения, които бях мярнал отдалеч. Когато се озовахме на

двайсетина ярда¹ от него, успях да го разгледам по-добре. Така открих, че става дума за някакво много ниско и неразвито дърво, чийто вид можеше да бъде определен най-добре като болнав. Разбрах защо си бях помислил, че това може да е храст – заради клоните. Те бяха тънки и гладки по цялото си протежение и бяха кълмнали до самата земя, което се дължеше на една тяхна особеност: всички клони се превиваха под тежестта на големи зелкоподобни израстъци, които увенчаваха върховете им.

Малко след като подминахме това странно растение, аз се изправих на седалка за гребане и имах добрата възможност да разгледам тази странна земя. Бреговете ѝ си оставаха все така ниски, а докъдето ми стигаха очите, съзирах рекички и блата, някои с впечатляващи размери.

Както вече споменах, земята навсякъде беше ниска и приличаше на огромна кална равнина. Затова този пейзаж ме натъжаваше. Възможно е и несъзнателно да съм бил поразен от абсолютната тишина, царуваща около мен – не забелязах нищо живо, било то птица или растение, като изключим онези недоразвити дървета. Те винаги растяха на групи и покриваха цялата равнина, докъдето стигаше погледът.

Когато получих по-пълна представа за заобикалящата ни тишина, тя ми се стори още по-неестествена, тъй като не си спомнях да съм бил преди на място, където да царува съвършено безмълвие. Нищо живо не виждаха очите ми, дори самотна птица, рещца се на мрачния небосклон. Никакъв звук не подразни и ушите ми – о, не! – не чух нито крясък на чайка, нито квакане на жаба или плясък от подскочила над морската повърхност риба. Сякаш бяхме пристигнали в Царството на безмълвието. Затова кръстихме тази земя Страната на самотата.

Вече три часа гребяхме непрекъснато и морето се бе изгубило от погледите ни. Ала все още не бяхме открили подходящо място, където да слезем на сушата: отвсякъде ни обграждаше тинеста пустош, покрита със сива и черна кал. Така че се принудихме да продължим да гребем, с надеждата накрая да попаднем на твърда земя.

---

¹ Английска мярка за дължина, равна на 91,4 см.

Малко преди залез пуснахме греблата и си спретнахме оскъдна вечеря с част от оставащите ни провизии. От лявата ни страна имаше купчина дървета и гледката на разкривените отражения, които тези уродливи растения хвърляха върху водата, ме разсейваше донякъде от храненето, докато слънцето чезнеше бавно зад хоризонта. Спомням си, че тогава отново се стъписах от пълната тишина, която тегнеше над цялата земя. Вцепенението не беше плод на въображението ми. Забелязах, че и другарите ми в нашата лодка, и хората под командата на боцмана изпитваха известна неловкост от това абсолютно безмълвие. Пазехме пълна тишина, а когато все пак обелвахме по някоя дума, си шепняхме, като че ли се страхувахме да не я нарушим.

И точно в този момент, докато се дивях на абсолютното уединение, се появи първият признак на живот в това пусто място. Аз го чух пръв – далечен шум, който идваше нейде от вътрешността на сушата. Беше странен, нисък звук, подобен на хлипане. Когато се усилваше или пък отслабваше, напомняше на унил самотен вятър, духащ в обширна гора. Движение във въздуха обаче не усещахме. Внезапно шумът стихна и тишината стана още по-неестествена. Тогава се загледах в другарите си – и в нашата лодка, и в тази на боцмана. Всички бяха притихнали и явно очакваха да чуят някакъв звук. Така мина около минута в пълна тишина, докато един от нас не прихна в нервен смях.

Боцманът тихичко го смъмри да млъкне и точно в този миг дивият вопъл се разрази с нова сила. Изведнъж същият звук се разнесе и от лявата ни страна, а почти веднага след това проехтя и някъде далеч зад нас, където се намираше устието на речичката. Чувайки тази какофония, аз се изправих на седалката, за да хвърля още един поглед на околността, но бреговете вече бяха станали по-високи. Освен това дори и да бях успял да се възползвам от ръста и позицията си, за да преодолеем този проблем, пак нямаше да видя нищо, тъй като растителността беше като параван.

След известно време воят замря и настъпи нова тишина. Тогава, докато стояхме по лодките и се заслушахме какво ще последва, Джордж, най-младият моряк, който беше седнал до мен, ме дръпна за ръкава. Запита ме с тревога в гласа имам ли представа какви са тези вопли. Аз поклатих отрицателно глава и отговорих, че знам толкова, колкото и

той. За негово спокойствие все пак му казах, че може би е вятърът. Джордж на свой ред поклати глава. Беше очевидно, че шумът не е от вятъра, защото около нас цареше пълно безветрие.

Изведнъж, почти веднага след като споменах вятъра, доловихме отново тъжния вопъл. Чуваше се както нагоре, така и надолу по течението, както и от вътрешността на сушата от двете ни страни. Вечерният въздух се изпълни с този печален вой. Долових странни хлипания в него, напомнящи поразително на безутешен човешки плач. Толкова страховито беше това нещо, че никой не смееше и дума да продума. Страхувахме се, защото като че ли чувахме отчаяните ридания на обречени души. А междувременно, докато тръпнехме в тревожно очаквание, слънцето потъна зад ръба на света и залезът ни обгърна.

В този момент се случи нещо изключително странно. Щом нощният мрак се спусна над земята, странното ридание замря и нов звук отекна някъде покрай нас – някакво далечно, враждебно ръмжене. Първо се чу от вътрешността на сушата, досущ като странните ридания. Скоро обаче прокътня навсякъде около нас и мракът се изпълни с този нов странен шум. Щом звукът се усили, в него се прокраднаха някакви особени крясъци. Малко по-късно шумът бавно отслабна до продължително тихо ръмжене, което бих могъл да опиша като настоятелното роптаене на изгладнял звяр. Наистина не се сещам за друга дума, която би могла да изрази така добре гладния, страховит звук, който чувахме. Точно това ръмжене, повече от който и да е от останалите странни шумове, успя да всели див ужас в сърцето ми.

Седях така и се заслушвах, когато внезапно Джордж ме сграбчи за ръка и с писклив шепот ми съобщи, че нещо се е появило между дърветата на левия бряг на реката. Веднага се убедих в истинността на твърдението му, защото долових продължително шумолене между клоните от тази страна на сушата. После чух и по-силно ръмжене, като че ли някакъв звяр мъркаше до самия мен. Веднага след това чух как боцманът нареди тихо на Джош, най-възрастния младши матрос¹, който бе начело на нашата лодка, да се приближим до тях, тъй като боцманът желаше да сме колкото се може по-близо едни до други. Така че

¹ Моряк, който не е от командването.

налегнахме греблата и двете лодки се събраха наред реката, а после продължихме да се взираме с ужас в мрака на нощта, разговаряйки тихо помежду си: толкова тихо, че да не заглушаваме ръмжация звук.

Нощта се изгърколи почти без произшествия. Само веднъж, малко след полунощ, отново усетихме някакво раздвижване сред отсрещните дърветата, сякаш едно или повече същества се прокрадваха там. Малко след това чухме някакво вълнение във водата до брега, но тя скоро се успокои и отново се възцари тишина.

Така, след изнурително будуване, далеч на изток започна да се развиделява. И докато дневната светлина се усилваше и напредваше, ръмженето постепенно отслабна и замря, досущ като мрака и сенките на нощта. Най-накрая се съмна и отново се разнесе тъжният вой, с който изпратихме предишния ден. Докато слънцето се изкачваше над хоризонта, ние слушахме как звукът изпълва ту по-силно, ту по-слабо обширната пустош около нас. После той замря бавно и едва ли не тържествено. И отново се спусна онази тишина, която ни съпътстваше през целия предишен ден.

Тогава боцманът ни отпусна толкова щедра закуска, колкото оксџдните ни провизии позволяваха. Щом приключихме с храната и се уверихме, че няма нищо страшно около нас, налегнахме греблата и продължихме пътя си нагоре по течението. Надявахме се скоро да попаднем на място, където да намерим някакъв живот и истинска твърда земя, по която да стъпваме. Но както споменах по-рано, където имаше растителност, тя беше буйна, така че не е съвсем вярно, че в местността около нас нямаше живот. Като се замисля, си спомням, че дори самата тиня, в която тези дървета растяха, приличаше на някакво дебело и лениво живо същество – толкова изобилна и плътна бе тя.

Скоро настана пладне, а все още нямаше промяна в заобикалящата ни пустош, макар че растителността като че ли се срещаше по-често и бе станала по-гъста. За съжаление, крайбрежието си оставаше покрито с онази дебела и лепкава тиня, заради която не можехме да слезем на сушата, пък и земята отвъд бреговете на реката не изглеждаше по-привлекателна.

През цялото време докато плавахме, се озъртахме от бряг към бряг, а онези, които не бяха заети с

гребане, бяха готови да извадят ножовете си и при най-малкия знак за опасност. Безпокойството ни се дължеше на събитията от изминалата нощ, бяхме завладени от голям страх и сигурно щяхме да обърнем лодките към открито море, ако храната ни не бе на привършване.